

6. Een laatste kritiek is geuit op de machtiging die aan de FSMA wordt verleend om beperkende voorwaarden vast te leggen voor de handel in financiële producten of in bepaalde categorieën van financiële producten aan niet-professionele cliënten, en een verplicht label of enige andere maatregel op te leggen die toelaat de transparantie te bevorderen. Er werd aangevoerd dat dergelijke machtiging verder zou gaan dan het vaststellen van technische aspecten en bijgevolg een schending zou inhouden van de grondwettelijke regels inzake bevoegdheidsverdeling en het beginsel van de scheiding der machten.

Het Hof is evenwel van oordeel dat de wetgever, in een technische materie die verantwoordt dat een beroep wordt gedaan op de betrokken administratieve overheid, de wettelijke machtiging voldoende definieerde en geen wezenlijke bestanddelen van de uitoefening van een beroepsactiviteit heeft gedelegeerd. Het Hof wijst er nog op dat de reglementen van de FSMA aan de goedkeuring van de Koning zijn onderworpen, het voorwerp uitmaken van een volwaardige jurisdictionele controle door de Raad van State en onderworpen zijn aan de parlementaire controle.

M.H.

8. ECONOMISCH STRAFRECHT/DROIT PÉNAL ÉCONOMIQUE

Dirk Libotte²³

Rechtspraak/Jurisprudence

Grondwettelijk Hof 11 juni 2015

Zaak: 83/2015

VOORAFGAANDE TITEL SV.

Verval van de strafvordering – Verjaring – Schorsing – Bijkomend onderzoek

TITRE PRÉLIMINAIRE CODE D'INSTRUCTION CRIMINELLE

Extinction de l'action publique – Prescription – Suspension – Instruction complémentaire

Het Grondwettelijk Hof heeft een gedeeltelijke vernietiging uitgesproken van het regime van de schorsing van de verjaring van de strafvordering tijdens het vragen of het uitvoeren van bijkomende onderzoeksdaaden. Op aanbeveling van de Parlementaire Onderzoekscommissie naar de grote fraudedossiers had de wetgever in artikel 24 van de Voorafgaande Titel van het Wetboek van Strafvordering voorzien dat de verjaring van de strafvordering is geschorst telkens als, in het kader van de regeling van de rechtspleging, door de onderzoeksrechter of door de kamer van inbeschuldigingstelling

wordt beslist dat bijkomende onderzoekshandelingen moeten worden verricht. Hetzelfde gold telkens als de raadkamer in het kader van de regeling van de rechtspleging de rechtspleging niet kon regelen ingevolge een door één der partijen ingediend verzoek tot bijkomend onderzoek. Daarnaast was tevens voorzien dat de verjaring van de strafvordering is geschorst telkens wanneer de behandeling van de zaak door het vonnisgerecht werd uitgesteld met het oog op het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen. In al deze gevallen mocht de schorsing nooit langer duren dan één jaar, maar cumulatie van verschillende periodes van schorsing was mogelijk.

Tegen deze bepalingen werden verschillende beroepen tot vernietiging ingesteld, en er werd een prejudiciële vraag over gesteld. Het Grondwettelijk Hof heeft daarover uitspraak gedaan in een arrest van 11 juni 2015. Het feit dat een verzoek tot bijkomend onderzoek uitgaande van de inverdenkinggestelde verschillend wordt behandeld al naargelang dat verzoek tijdens het gerechtelijk onderzoek wordt ingediend (geen schorsing van de verjaring) dan wel tijdens de regeling van de rechtspleging (wel schorsing) is volgens het Hof niet ongrondwettig, en strekt ertoe de inverdenkinggestelde te motiveren om onverwijld het door hem nodig geachte verzoek tot bijkomend onderzoek te formuleren. De schorsing van de verjaring gedurende de behandeling of uitvoering – tijdens de regeling van de rechtspleging – van een door de inverdenkinggestelde geformuleerd verzoek tot bijkomend onderzoek, blijft dus overeind.

Het Hof heeft daarentegen wel problemen met het feit dat het neerleggen *door de burgerlijke partij* van een verzoek tot bijkomend onderzoek tijdens de regeling van de rechtspleging, de verjaring van de strafvordering schorst. Doordat dergelijke schorsing niet bestaat wanneer de burgerlijke partij haar verzoek tijdens het gerechtelijk onderzoek neerlegt, wordt zij ertoe aangehoedigd te wachten met haar verzoek tot aan de regeling van de rechtspleging, en aldus de verjaring van de strafvordering uit te stellen. Het Hof meent dat dergelijk onderscheid ongrondwettig is. De burgerlijke partij moet daarentegen met de nodige zorgvuldigheid het gerechtelijk onderzoek volgen en zo snel mogelijk het nodig geachte bijkomend onderzoek vragen.

Ook de bepalingen die voorzien in een schorsing van de verjaring wanneer de onderzoeksrechter of de kamer van inbeschuldigingstelling, tijdens de regeling van de rechtspleging, ambtshalve bijkomende onderzoekshandelingen beveelt, doen volgens het Hof “op onevenredige wijze afbreuk (...) aan de rechten van de inverdenkinggestelde” en worden vernietigd. De onderzoeksrechter zou immers van deze bepalingen gebruik kunnen maken om

²³. Advocaat te Brussel.

de termijn waarbinnen hij zijn onderzoek dient in te stellen, te verlengen. Hij zou zijn onderzoek immers, in onvolledige staat, kunnen meedelen aan het Openbaar Ministerie en vervolgens zelf – met schorsing van de verjaring – bijkomend onderzoek kunnen bevelen dan wel speculeren op een dergelijk bevel door de kamer van inbeschuldigingstelling. En een gelijkaardige kritiek heeft het Hof op de schorsing van de verjaring gedurende het door de vonnisrechter bevolen bijkomend onderzoek: het feit dat het aan de vonnisrechter voorgelegde strafdossier onvolledig is en door de rechter moet worden rechtgezet, mag de beklagde niet benadelen.

Regels in verband met de verjaring zijn procedureregels en zijn onmiddellijk van toepassing op alle nog hangende gedingen. “Teneinde de moeilijkheden te vermijden die uit (de) vernietigingen zouden kunnen voortvloeien voor nog in behandeling zijnde of definitief beslechte strafzaken” worden de gevolgen van de vernietigde bepaling echter gehandhaafd tot de inwerkingtreding van een nieuwe wetsbepaling, en uiterlijk tot 31 december 2016.

9. MEDEDINGING EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

Nathan Cambien²⁴

Rechtspraak/Jurisprudence

Hof van Justitie 23 april 2015

LG Display Co. Ltd en LG Display Taiwan Co. Ltd.

Zaak: C-227/14 P

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Opleggen geldboete – Verkopen aan moedermaatschappijen

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imposition d’une amende – Ventes aux sociétés mères

Verschillende bij het lcd-schermen kartel betrokken ondernemingen – waaronder LG Display (“LGD”), een joint-venture van LG Electronics (50%) en Philips (50%) – werden in 2010 door de Europese Commissie beboet. LGD’s beroep tegen het Commissiebesluit werd door het Gerecht grotendeels verworpen.

In hogere voorziening bij het Hof van Justitie stelt LGD in de eerste plaats dat het Gerecht ten onrechte had geoordeeld dat de Commissie bij de bepaling van de boete rekening mocht houden met de verkopen van LGD aan haar moederondernemingen. Het Hof stelt vast dat deze

verkopen geen *interne* verkopen uitmaken, nu het Gerecht terecht had vastgesteld dat LGD en haar moeder niet één onderneming in de betekenis van artikel 101 VWEU vormen. De Commissie mocht bij de bepaling van het boetebedrag dan ook rekening houden met deze verkopen, die zijn gerealiseerd op een *markt* die, volgens het Hof, is beïnvloed door het bestaan van het kartel. In dit verband is niet relevant of de betrokken *verkopen zelf* zijn beïnvloed door het kartel (*in casu* was dit niet het geval, gelet op preferentiële tarieven voor dergelijke verkopen, vastgelegd in de joint venture overeenkomst tussen de moederondernemingen).

In de tweede plaats stelt LGD dat haar ten onrechte geen gedeeltelijke boete-immuniteit was toegekend voor het jaar 2005, ondanks de bewijsstukken die zij had aangebracht. Het Gerecht had vastgesteld dat (i) het Commissiebesluit hoofdzakelijk was gebaseerd op de bewijsstukken die LGD m.b.t. 2005 had aangebracht en (ii) de door LGD verstrekte inlichtingen daadwerkelijk een grotere bewijswaarde hadden dan de door een eerdere clementieverzoeker onthulde informatie. Het Hof van Justitie oordeelt evenwel dat terecht geen gedeeltelijke boete-immuniteit werd toegekend. Immers, de door LGD aangebrachte informatie betrof feiten die de Commissie reeds kende (op grond van de door een eerdere clementieverzoeker aangebrachte informatie).

Gerecht van de Europese Unie 20 mei 2015

Timab Industries en Cie financière et de participations Roullier (CFPR)

Zaak: T-456/10

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Horizontale overeenkomsten – Opleggen geldboete – Schikkingsprocedure

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Accords horizontaux – Imposition d’une amende – Procédure de transaction

Deze zaak betreft het kartel inzake fosfaten voor diervoeder, waarvoor de Commissie zes producenten had beboet. Vijf van deze producenten werden beboet nadat zij de schikkingsprocedure hadden doorlopen. De zesde producent, Rollier Group (de verzoeker in deze zaak) had de schikkingsgesprekken echter afgebroken en kreeg een geldboete opgelegd overeenkomstig de “normale” administratieve procedure.

Verzoeker oordeelde dat de haar opgelegde boete (van ongeveer 60 miljoen euro) moest worden vernietigd. Tijdens de schikkingsgesprekken had de Commissie namelijk een lagere bandbreedte voor de boete naar voren geschoven, met een maximumbedrag van tussen 41 en 44 miljoen euro.

²⁴ Advocaat Brussel, gastprofessor Universiteit Antwerpen, medewerker KU Leuven.